

Na osnovu člana 4.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i člana 28d. Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, nezavisnog operatora sistema i pomoćne usluge – Prečišćeni tekst (“Službeni glasnik BiH”, br. 93/11 i 61/14), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 28. juna 2017. godine, donijeta je

ODLUKA

O IZMJENI ODLUKE O TARIFAMA ZA SISTEMSKU I POMOĆNE USLUGE

Član 1.

U Odluci o tarifama za sistemsku i pomoćne usluge (“Službeni glasnik BiH”, br. 2/16 i 51/16), u članu 2. stav (1) mijenja se i glasi:

“(1) Određuje se tarifa za sistemsku uslugu u iznosu od 0,3187 feninga/kWh.”.

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, primjenjuje se od 1. jula 2017. godine i bit će objavljena u “Službenom glasniku BiH” i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Postupak određivanja tarifa za sistemsku i pomoćne usluge proveden je kroz tarifni postupak pokrenut po zahtjevu Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: NOS BiH), broj: 34/15 od 30. oktobra 2015. godine, a odluka je donijeta 29. decembra 2015. godine.

Način određivanja tarife za sistemsku uslugu i njeno podešavanje utvrđen je članom 28d. Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, nezavisnog operatora sistema i pomoćne usluge. NOS fakturira tarifu za sistemsku uslugu svim licenciranim subjektima koji preuzimaju električnu energiju iz prijenosnog sistema.

Prvobitni proračun potrebnog prihoda za nabavku pomoćnih usluga, obavljen je u decembru 2015. godine na osnovu ponuda i rezultata iz završenih tenderskih procedura koje je NOS BiH proveo, kao i procjene za nedostajuće kapacitete za 2016. godinu. Tada je naglašeno da s obzirom da se u elektroenergetskom sektoru Bosne i Hercegovine u praksu uvodi novi model nabavke pomoćnih i pružanja systemske usluge, DERK će kontinuirano pratiti primjenu ove odluke i pravila koja reguliraju ovu oblast. Na osnovu završenih tenderskih procedura ukupni troškovi nabavke pomoćnih usluga za 2016. godinu iznosili su 60,24 mil. KM, pa je na osnovu toga određena prva tarifa za sistemsku uslugu od 0,5014 feninga/kWh.

Nakon šest mjeseci primjene novog modela balansiranja elektroenergetskog sistema BiH ukazala se potreba za podešavanjem tarife za sistemsku uslugu, uzimajući u obzir obim troškova nabavke pomoćnih usluga u tom periodu i procjene za preostali period do kraja godine. Kako su troškovi nabavke pomoćnih usluga sekundarne i tercijarne rezerve, te energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sistemu bili manji od planiranih, a uz to su kompenzacija neželjenih odstupanja regulacijskog područja BiH kao i finansijski saldo balansne energije i debalansa (odstupanja balansno odgovornih strana od dnevnog rasporeda) išli u prilog umanjenja troškova, odnosno uvećanja prihoda, to je DERK 28. juna 2016. godine tarifu za sistemsku uslugu podesio na novu vrijednost od 0,3761 feninga/kWh. Ova tarifa je u primjeni od 1. jula 2016. godine.

U međuvremenu je obavljena tenderska procedura za nabavku pomoćnih usluga za 2017. godinu, te se na osnovu dobivenih ponuda ispostavilo da su troškovi nabavke pomoćnih usluga 55,11 mil. KM, što je 5,13 mil. KM manje nego u prethodnoj godini. Pored toga, registrirano je značajno odstupanje balansno odgovornih strana u periodu novembar 2016. – februar 2017. godine, pa su po tom osnovu prihodi uvećani za 7,5 mil. KM. Uz ostale okolnosti koje su također išle u prilog povećavanju razlike prihoda i rashoda, postoji dovoljno razloga da se pristupi podešavanju tarife za sistemsku uslugu i to u smjeru njenog daljeg smanjenja. U sljedećoj tabeli prikazani su predviđeni i ostvareni troškovi nabavke pomoćnih usluga u cjelokupnom periodu primjene novog modela balansiranja elektroenergetskog sistema (KM):

mjesec	ukupno planirani troškovi	ostvareni troškovi*	energija regulacije**	debalansi**	tarifa za sistemsku uslugu	prihodi – troškovi
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7=6-3-4-5</i>
januar	5 276 698	3 723 269	- 528 874	1 026 057	5 649 091	1 428 639
februar	5 199 170	2 989 921	- 108 941	130 129	4 880 742	1 869 633
mart	4 569 168	3 382 450	361 017	-1 115 426	5 260 860	2 632 817
april	4 896 718	3 177 819	217 960	- 558 533	4 597 132	1 759 885
maj	4 170 330	3 565 428	490 433	-1 068 758	4 701 105	1 714 002
juni	4 426 120	3 271 376	659 508	-1 021 786	4 509 710	1 600 612
juli	5 441 303	4 238 272	256 990	- 429 409	3 574 479	- 491 374
august	5 644 713	3 872 412	- 58 231	185 531	3 533 010	- 466 702
septembar	4 930 765	3 424 345	130 727	- 81 282	3 447 793	- 25 998
oktobar	5 118 415	5 289 815	196 360	- 715 602	3 776 134	- 994 438
novembar	5 023 283	5 249 902	369 994	-1 081 349	3 895 726	- 642 821
decembar	5 546 973	5 183 005	1 054 918	-2 773 803	4 491 972	1 027 851
ukupno 2016	60 243 653	47 368 014	3 041 862	-7 504 231	52 317 752	9 412 108
januar	5 229 050	5 036 942	839 201	-2 580 134	4 855 688	1 559 678
februar	4 764 670	4 349 929	395 359	-1 044 503	3 884 195	183 411
mart	4 613 070	3 855 706	457 610	- 611 886	3 815 042	113 613
april	4 071 240	3 323 619	416 522	- 981 575	3 624 568	866 002
maj	3 955 110	3 054 637	195 153	- 406 839	3 483 138	640 188
ukupno 2017 (I-V)	22 633 140	19 620 833	2 303 844	-5 624 937	19 662 632	3 362 892
ukupno 2016-2017	82 876 793	66 988 846	5 345 706	-13 129 168	71 980 384	12 774 999

* obuhvaćeni troškovi nabavke kapaciteta u sekundarnoj i tercijarnoj regulaciji i energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sistemu, penaliziranje pružalaca pomoćnih usluga i kompenzacije neželjenih odstupanja unutar SHB regulacijskog bloka

** +/- NOS plaća/NOS naplaćuje

Uzimajući u obzir prethodno navedeno, u cilju uravnoteženog odnosa prihoda po osnovu tarife za sistemsku uslugu i rashoda po osnovu plaćanja za nabavku pomoćnih usluga, te prihoda i rashoda po osnovu energije regulacije i odstupanja balansno odgovornih strana, tarifa za sistemsku uslugu se podešava na vrijednost 0,3187 feninga/kWh.

DERK će i dalje pratiti razvoj prilika na balansnom tržištu i po potrebi pristupiti podešavanju tarife za sistemsku uslugu.

Broj: 04-28-5-226-1/17

28. juna 2017. godine

Tuzla

Predsjedavajući Komisije

Suad Zeljković